

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4582/2552

บริษัทเอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัทสื่อเจริญ จำกัดจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/34, ป.พ.พ. มาตรา 193/30

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในคำให้การของจำเลยก็ดี ในทางนำสืบของจำเลยก็ดี ปรากฏข้อเท็จจริงเพียงว่ากิจการสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันของจำเลยตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิที่ทำกับโจทก์นั้นประสบภาวะขาดทุนโดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าสาเหตุเกิดจากอะไร สัญญาดังกล่าวไม่เป็นธรรมอย่างไร และโจทก์ใช้สิทธิไม่สุจริตอย่างไร ดังนั้น การที่จำเลยอุทธรณ์โดยให้รายละเอียดว่า การที่โจทก์คิดค่าใช้สิทธิจากจำเลยเพิ่มเติมในส่วนจำนวนน้ำมันที่จำเลยซื้อจากโจทก์ไม่ถึงปริมาณที่กำหนดไว้ในสัญญาอีก จึงไม่เป็นธรรมต่อจำเลยและเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต กิจการของจำเลยประสบกับภาวะขาดทุนเพราะสภาพเศรษฐกิจนั้น อุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา 38 แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 ประกอบด้วยมาตรา 225 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โจทก์ฟ้องคดีนี้ตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิดำเนินการสถานีน้ำมัน โดยเรียกเงินค่าเสียหายจากจำเลยคือ เงินค้ำชำระเกี่ยวกับค่าใช้สิทธิ ค่าซื้อสินค้า ค่าส่งเสริมการขาย และค่าซ่อมอุปกรณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องจากสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น นอกจากนี้น้ำมันซึ่งโจทก์ส่งมอบให้จำเลยก็มีใช้สินค้าที่มีลักษณะเป็นการซื้อมาขายไปเป็นปกติธุระของโจทก์ เพราะต้องมีการควบคุมปริมาณและคุณภาพตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญา ค่าเสียหายตามคำฟ้องของโจทก์จึงไม่ตกอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เรื่องผู้ประกอบการค้าเรียกเอาค่าของที่ส่งมอบตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/34 (1) ซึ่งมีอายุความ 2 ปี สัญญาให้ใช้สิทธิดังกล่าวไม่มีกฎหมายกำหนดอายุความไว้โดยเฉพาะจึงมีกำหนด 10 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/30

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาให้จำเลยส่งมอบเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ตามฟ้องให้แก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากไม่คืนหรือคืนให้ไม่ครบ ให้ใช้ราคาเป็นเงิน 517,389 บาท ให้จำเลยชำระหนี้ค้ำชำระจำนวน 850,978.13 บาท ค่าเสียหายจำนวน 300,000 บาท รวมเป็นเงิน 1,150,978.13 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องของต้นเงินจำนวนดังกล่าวเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะชำระเงินและคืนเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้โจทก์ในสภาพเรียบร้อย ครบถ้วน และค่าเสียหายอีกวันละ 30,000 บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะคืนเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี จำเลยให้การขอไต่ถามฟ้อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยคืนเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ของโจทก์ในสภาพเรียบร้อย หากคืนไม่ได้ให้ใช้เงินจำนวน 200,000 บาท แก่โจทก์ ให้จำเลยชำระเงินจำนวน 740,978.13 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 20 สิงหาคม 2546) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และชำระค่าเสียหายเป็นเงินวันละ 1,000 บาท นับแต่วันที่ 10

สิงหาคม 2546 เป็นต้นไป จนกว่าจำเลยจะส่งคืนเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์แก่วีทช์ ครอบถั่ว แต่ค่าเสียหายดังกล่าวกำหนดให้ไม่เกิน 6 เดือน กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทน โจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความให้ 10,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดี ทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า โจทก์ตกลงให้จำเลยเป็นผู้ดำเนินการ สถานีบริการจำหน่ายน้ำมัน และจำเลยได้รับมอบเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการ จำหน่ายน้ำมันไปจากโจทก์ในสภาพเรียบร้อย ปรากฏตามสัญญาให้ใช้สิทธิดำเนินการสถานีบริการ ต่อมาครบกำหนดเวลาตามสัญญาแล้ว มีการชำระเงินค้ำชำระแก่วีทช์บางส่วน โดยเครื่อง บริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการจำหน่ายน้ำมันบางส่วนยังคงอยู่กับจำเลย โจทก์มีหนังสือถึง จำเลย ฉบับลงวันที่ 23 มิถุนายน 2546 ให้ส่งเครื่องมือในสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันและชำระหนี้ ที่ค้างชำระ สำหรับอุทธรณ์ของจำเลยที่ว่า ค่าใช้สิทธิร้านค้าไทเกอร์มาร์ทเป็นสัญญาที่ไม่เป็นธรรม และโจทก์ใช้สิทธิโดยไม่สุจริตนั้น เห็นว่า ในคำให้การของจำเลยก็ดี ในทางนำสืบของจำเลยก็ดี ปรากฏข้อเท็จจริงเพียงว่า กิจการสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันของจำเลยตามสัญญาอนุญาตให้ใช้ สิทธิที่ทำกับโจทก์นั้นประสบภาวะขาดทุนโดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าสาเหตุเกิดจากอะไร สัญญา ดังกล่าวไม่เป็นธรรมอย่างไร และโจทก์ใช้สิทธิไม่สุจริตอย่างไร ดังนั้น การที่จำเลยอุทธรณ์โดยให้ รายละเอียดว่า การที่โจทก์คิดค่าใช้สิทธิจากจำเลยเพิ่มเติมในส่วนจำนวนน้ำมันที่จำเลยซื้อจาก โจทก์ไม่ถึงปริมาณที่กำหนดไว้ในสัญญาอีก จึงไม่เป็นธรรมต่อจำเลยและเป็นการใช้สิทธิโดยไม่ สุจริต กิจการของจำเลยประสบกับภาวะขาดทุนเพราะสภาพเศรษฐกิจนั้น อุทธรณ์ของจำเลยในข้อ นี้จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบใน

ศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดี ทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 ประกอบด้วยมาตรา 225 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ศาลฎีกาแผนกคดีทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้า ระหว่างประเทศไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้... ปัญหาตามอุทธรณ์ของจำเลยประการ ต่อมาคือว่า ฟ้องโจทก์ในส่วนของค่าเสียหายขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ฟ้องคดีนี้ตามสัญญา อนุญาตให้ใช้สิทธิดำเนินการสถานีน้ำมัน โดยเรียกเงินค่าเสียหายจากจำเลยคือ เงินค้ำชำระ เกี่ยวกับค่าใช้สิทธิ ค่าซื้อสินค้า ค่าส่งเสริมการขาย และค่าซ่อมอุปกรณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น นอกจากนี้ น้ำมันซึ่งโจทก์ส่งมอบให้จำเลยก็มีใช้สินค้าที่มี ลักษณะเป็นการซื้อไปเป็นปกติธุระของโจทก์ เพราะต้องมีการควบคุมปริมาณและคุณภาพ ตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญา ค่าเสียหายตามคำฟ้องของโจทก์จึงไม่ตกอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เรื่อง ผู้ประกอบการค้าเรียกเอาค่าของที่ส่งมอบ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (1) ซึ่งมีอายุความ 2 ปี ดังที่จำเลยอุทธรณ์ซึ่งสัญญาให้ใช้สิทธิดังกล่าวไม่มีกฎหมายกำหนด อายุความไว้โดยเฉพาะจึงมีกำหนด 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 ที่ศาลทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษามานั้นชอบแล้ว ศาลฎีกา แผนกคดีทฤษฎีสิทธิทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้ ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ.

องค์คณะ

บุญรอด ตันประเสริฐ · สุวัฒน์ วรรณะหทัย · สมชาย จุลนิติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4582/2552>